

GÜNÜMÜZDE MURÂBITLIK*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîne hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Hamden kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve'sselâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne ve tâci ruûsinâ ve tabîbi kulûbinâ muhammedini'l-mustafâ... Ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...

Emma ba'dü fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsü kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetün bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'nnebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

إِنَّ الْمُرَابِطَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، أَعْظَمُ أَجْرًا مِنْ رَجُلٍ
جَمَعَ كَعْبِيَهُ يَرْتَادُ

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.43, no:4294; Ebû İmâme RA'dan. *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VIII, s.331, no:7405.

شَهْرًا صَامَهُ وَقَامَهُ

(هـب. عن أبي أمامة)

RE. 107/11 (*Inne'l-murâbîta fî sebîli'llâhi, a'zamu ecran min racûlin, cemea ka'beyhi yertâdü şehren sânehû ve kânehû.*)

Sadaka rasûlüllah, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlelerinizi sevdiği kullardan eylesin... İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin... Cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin....

Serverimiz, rehberimiz, önderimiz, her şeyimiz, Peygamberimiz Efendimiz Hazretleri'nin mübarek hadis-i şeriflerini okumak için toplanmış bulunuyoruz.

Bu hadis-i şeriflerin okunmasına başlamadan önce, izahına geçilmeden önce, başta Peygamber Efendimiz'in rûh-i pâkine biz âciz nâçiz ümmetlerinden birer hediye-i Kur'âniyye olsun diye başta onun ruhuna, sonra âline, ahabına, etbâına, ezvâcına, evlâdına, ihvanına, ahbabına, hulefâsına;

Evliyâullah büyüklerimizizin, sâdât u meşâyih-i turâk-u aliyyemizin cümlesinin ruhlarına, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyyü Murtazâ ve sâir sahabe-i kirâm (*rıdvânu'llâhi teâlâ aleyhim ecmaîn*) hazerâtından kendisinden feyz aldığımız mürşid-i kâmilimiz kutbü'l-aktâb ve gavsü'l-vâsılîn Muhammed Zâhid Kotku ibn-i İbrâhim el-Bursevî Efendimiz'e kadar güzerân eylemiş

olan cümle mürşid-i kâmillerimizin, evliyâulla büyüklerimizin, şeyhlerimizin ruhlarına;

Hepimizin ahirete göçmüş olan Müslüman anne ve babalarımızın, dede ve ninelerimizin, ecdâd ü ceddâtımızın, akraba ü taallûkatımızın, evlâd ü zürriyâtımızın ruhlarına;

Allah yolunda canla başla çalışıp, şu beldeleri fethedip, bize emanet ve yâdigâr bırakmış olan Fâtih Sultan Muhammed Han Hazrelerinin ve diğer bütün fatihlerin, şehidlerin, gâzîlerin, mücahidlerin ruhlarına;

Bütün hayır hasenat sahiplerinin ve şu camiye yaptıran İskender Paşa'nın ruhuna; okuduğumuz kitabı yazan Gümüshaneli Ahmed Ziyêddin Efendimiz'in ruhuna; kitapta ismi geçen râvîlerin, alimlerin, muhaddislerin, sahabenin ruhlarına;

Bizim sevdiğimiz, kendisinin ruhuna hediye göndermek istediğimiz dostlarımızın, yakınlarımızın cümlesinin ruhlarına; ruhları şâd olsun, kabirleri nur dolsun, makamları a'lâ olsun, dereceleri yüksek olsun diye;

Bizler de dünyanın ve ahiretin hayırlarına nâil olalım, iki cihanda aziz ve bahtiyar olalım diye, bir Fâtiha, 11 İhlâs-ı Şerif okuyalım, öyle başlayalım!

.....

a. Kâfirlerin Mü'minlere Saldırması

Okuduğumuz hadis-i şerif, *Râmûzül-Ehâdîs* kitabımızın 107. sayfasının 11. hadis-i şerifidir.

Ebû Ümâme el-Bâhilî RA'dan rivayet olunmuştur.

Murâbıt'tan bahsediyor. *Murâbıt*; ribatlarda, hudut kalelerinde düşman gelmesin diye nöbet tutup, gözcülük yapıp, bekleyen kimseye derler.

Müslümanlar hudutlarını korumak için kaleler yaparlar, oraya askerleri koyarlar. Beklerler; düşman gelirse onlar ilk karşılamayı yaparlar, çarpışırlar, huduttan içeriye düşmanı sokmazlar. Ondan sonra da asıl büyük orduya haber iletilir. O da gelir savaş olur, cihad olur, çarpışılır.

Şimdi, daha savaş yokken bile hudutları beklemek icab eder. *Murâbıt*, işte bu hudutlarda beklemeyi yapan, gözcülük yapan, bekçilik yapan, gerekirse çarpışan kimse demek oluyor. Bunun sevabı çok büyüktür.

Bunu eskiden dervişler yaparlardı. Allah'ın rızasını kazanmak isteyen, Allah yolunda sevap kazanayım, canım fedâ olsun, zamanım öyle geçsin diye düşünen insanlar yaparlardı.

Silahlarını alırlardı, giderlerdi, hudutta bir yer inşâ ederlerdi, binâ ederlerdi. Müstahkem bir yer; hemen şöyle itilip kakılınca yıkılıp yakılmayacak bir yer, sağlamca bir yer... Ribat derlerdi buna. Ribat bir çeşit kale gibi bir şey oluyor; kale de olur, kaleden küçük de olur. Kale biraz daha anlı şanlıdır, ribat küçük bir bina da olabilir.

Bu ribatlarda kalan kimselere de *murâbıt* derlerdi. Yâni mücahid gibi ama, bekçilik yapıyor. Savaş yok, savaş olmadan bekçilik yapıyor, olursa savaşacak. Düşman gelirse

çarpışır da, düşman yok... Düşman gelmesin diye bekliyor.

Tabî bu, mühim bir vazife. Çünkü hudutlar beklenmezse, gözcüler olmasa, nöbetçiler olmasa, düşman içeriye sızar, evleri köyleri basar, insanları öldürür, malları yağmalar, zarar verebilir.

Bekçi olursa, bekçi olan yere herkes kolay kolay giremez. Gelirse de bir çarpışma olur, ondan sonra imdat istenir, sağdan soldan yardım istenir. Yardım da gelince düşman püskürtülür, cezası verilir. Emniyet için gerekli olan bir şey.

İşte bu murâbıtların sevabı çok büyük oluyor. Çünkü onlar hudutta bekledikleri için, hududun içindeki memlekette yaşayan insanlar, emniyet içinde işlerine güçlerine gidiyorlar, huzur içinde yatıp kalkıyorlar, rahatlıkla ibadetlerini yapıyorlar. Bekçi olmasa, her an kuşkuda olacaklar, her an dikkatli olmaları lâzım!

Aslında dikkatli olmak da bütün müslümanlara emrediliyor. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:

“—Kişinin kılıcını kuşanmış olarak kıldığı namaz, kılıcsız kıldığı namazdan yedi yüz kat daha sevaplıdır.”

Neden?.. Camide savaş olmaz ama, camiye baskın yapar düşman... Bunlar nasıl olsa namazda diye baskın yapar;

“—Silahsızken şunları yakalayayım, camiye yakayım, adamları içeride öldüreyim!” diye düşünürler; düşünmüşler ve yapmışlar.

Meselâ, Yugoslavya'da senelerce önce, Tito zamanında, –belki ondan önce, ben tarihini iyi bilmiyorum– Drina köprüsü faciası diye bir olay olmuş. Bir bayram gününde müslümanlar bayram namazında iken, bu hain kâfirler saldır-
mışlar, camide katletmişler. Öldürüp öldürüp, Drina köprüsünden nehre atmışlar müslüman-
ları, oranın ahalisini... Onların hunharlıkları, canavarlıkları, gaddarlıkları, zalimlikleri tarih boyunca böyle.²

Allah bir millete, bir ümmete zaaf vermesin. Zaaf oldu mu, her yerden düşmanlar saldırır. Vücut da öyledir. Şimdi bak bizim vücudumuz var, sizin vücudunuz var.

“–Nasılsınız?”

“–El-hamdü lilâh, iyiyiz.”

“–Sıhhatte, afiyette misiniz?”

“–Çok şükür el-hamdü lillâh, bir şeyim yok, turp gibiyim, sapa sağlamım!”

Sen biraz zayıf ol, o zaman bak nasıl mikroplar her yerden hücum ederler. Etrafta mikrop yok değil; havada mikrop var, toprakta mikrop var, suda mikrop var, yiyecekte içecekte mikrop var... Karşısındaki adamda mikrop var; öksürür, aksırır, havaya mikroplar saçılır. Bunu doktorlar söylüyor, biliyoruz.

Her santimetreküp, şöyle yüksük içi kadar olan havada beş milyon mikrop var diyorlar me-

² 1992 - 1995 yılları arasındaki Bosna Savaşı sırasında, ülkenin doğusundaki Visegrad şehrinde ve Drina Köprüsü'nde yine katliam yapılmış, Sırp tarafından öldürülen Müslüman Boşnak sayısı üç bini bulmuştur. (M.E.)

selâ... Saymakla bitmeyecek mikrop var, ama zarar veremiyor. Neden?.. Sen sağlamsın da tesir edemiyor. Ne zaman çürüsen, zayıflasan, o zaman saldırırlar. Meselâ deri sağlamken bir şey olmaz. Ama deri çizildiği zaman, zedelendiği zaman, oraya bir mikrop bulaşırsa, orada iltihap yapar, hastalık yapar; belki öldürücü hastalık olur. Deri zedelendi, çizildi, yara oldu, oraya mikrop yerleşti.

Sen zayıflarsın, uyku uyumazsın, uykusuz kalırsın; vücut kilodan düşer, çaptan düşer. Ondan sonra bakarsın akciğerde rahatsızlık başlar, midede rahatsızlık başlar. Yâni zayıf oldu mu,

etraftaki başka yaratıklar insanın vücuduna saldırıyor. Müslüman toplum da zayıf oldu mu, etraftaki kâfir toplumlar mikrop gibi saldırırlar müslümanların üzerine, üşüşürler. Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:³

يُوشِكُ الْأُمَمُ أَنْ تَدَاعَى عَلَيْكُمْ، كَمَا تَدَاعَى الْأَكَلَةُ إِلَى قَصْعَتِهَا، قَالَ قَائِلٌ: وَمِنْ قِلَّةِ نَحْنُ يَوْمَئِذٍ؟ قَالَ: بَلْ أَنْتُمْ يَوْمَئِذٍ كَثِيرٌ، وَلَكِنَّكُمْ غُثَاءٌ

³ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.514, no:4297; Ahmed ibn-i Hanbel *Müsned*, c.V, s.278, no:22450; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.336; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.334, no:600; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.133, no:992; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.XV, s.53, no:38402; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.527, no:8977; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.182; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XIII, s.46, no:2811; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIII, s.330; Sevban RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.132, no:30916; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIV, s.281, no:27158.

كُفَّاءِ السَّيْلِ، وَ لَيَنْزِعَنَّ اللهُ مِنْ صُدُورِ
عَدُوِّكُمْ الْمَهَابَةَ مِنْكُمْ، وَ

لَيَقْذِفَنَّ اللهُ فِي قُلُوبِكُمُ الْوَهْنَ، فَقَالَ قَائِلٌ: يَا
رَسُولَ اللهِ، وَمَا الْوَهْنُ؟ قَالَ: حُبُّ الدُّنْيَا،
وَكَرَاهِيَةُ الْمَوْتِ

(د. عن ثوبان)

(*Yûşikü'l-ümemü en tedâà aleyküm*) “Kıyamete yakın zamanda, ahir zamanda başka ümmetler size hücum edecekler, üzerinize üşüşecekler; (*kemâ tedâa'l-ekelletü ilâ kas'atihâ*) Yemek yiyenlerin tabaktaki yemeğe üşüşükleri gibi, sizin üzerinize hücum edecekler. Tabaktaki yemeğe nasıl herkes elini uzatıp, herkes bir lokma, bir kaşık bir şey alıp tabağı bitiriyor ya, öyle hücum edecekler.” (*Kâle kâilün*) O zaman sahabe-i kirâm sormuşlar, demişler ki: (*Ve min kılletin nahnü yevmeizin*) “Yâ Rasûlüllah, o zaman bizim sayımız az mı olacak da böyle saldıracaklar?”

(*Bel entüm yevmeizin kesîrun*) “Hayır, o gün az olmayacaksınız, belki bugünden de fazla olacaksınız. (*Ve lâkinneküm gusâün kegusâi's-seyli*) Fakat selin üzerindeki çör çöp gibi dağınık ve değersiz olacaksınız.”

(*Ve leyenzianna'llähü min sudûri adüvvikümü'l-mehâbete minküm*) “Allah düşmanınızın

kalbinden sizin korkunuzu sökecek, (ve *leyakzi-fenne'llàhu fî kulûbikümü'l-vehn*) ve sizin kalbinize *vehn* bırakacak.”

(*Fekàle kàilün*) Orada bulunanlardan birisi dedi ki:

(*Yâ rasûla'llàh, veme'l-vehnü*) “*Vehn* nedir ey Allah'ın Rasülü?”

(*Kàle*) Buyurdular ki:

(*Hubbü'd-dünyâ, ve kerâhiyetü'l-mevt*) “Dünyayı sevmek ve ölümden korkmak!”

Bu iki hastalık olduğu için yenileceksiniz. Düşmanlar size saldıracak. Eğer siz dünyayı sevmesiniz, ölümden korkmasanız düşmanlar size böyle yapamazlar, yaşayamazlar. O zaman haliniz başka türlü olur.

“—E hocam, tabii değil mi bunlar, insan dünyayı sevmez mi? Boğaziçi'nde Emirgân var, çay içiliyor; Çamlıca var, manzarası güzel; köşkler, saraylar, lokantalar, canlı balık lokantası, kızartmalar, kebaplar, kaymaklar, Mado dondurması, bilmem ne baklavası... vs.”

Eskiler dünyayı sevmiyorlardı, ahireti seviyorlardı. Dünyaya dalmıyorlardı, ahireti kazanmağa çalışıyorlardı. Dünyayı fedâ edip ahiretlerini ma'mûr etmeğe çalışıyorlardı. Eskiler böyleydi.

Kim bu eskiler?... Peygamber SAS Efendimiz, sahabe-i kirâm efendilerimiz (*Rıdvânu'llahi aleyhim ecmaîn*), evliyâullah büyüklerimiz, selef-i sâlihînimiz, sâlih ecdâdımız böyleydi. Onlar dünyayı bizim gördüğümüz gibi görmüyorlardı.

“—Ne olacak, fâni dünya; ne kıymeti var?” diyorlardı.

Yalan dünyasın, yalan dünyasın, Evliyâullahı alan dünyasın!

Yalan dünya ile ilgili Yunus’un ne güzel şiirleri var. Keşke tamamını bilsem de, şimdi okusam size... “Yalan dünyasın, inanmam sana, kanmam sana!” diyor. “Yalancı dünyasın, aldatırsın insanı; ondan sonra dönüp, uzaktan bakıp da gülersin, aldatıcısın!” diye dünyaya meyletmemişler.

Ne yapmışlar bu adamlar?.. Bu mübarek adamlar, bu evliyâullah büyüklerimiz ne yapmışlar?.. Dünyalığı ahireti kazanmakta kullanmışlar.

“—Paran var mı?”

“—Var...”

Ne yapmış?.. Allah yolunda hayır, hasenât, çeşme, cami, köprü, su hayrı, yetimlere, dullara bakmak... vs. Her şeylerini ahiretini kazanmağa tevcih etmişler, dünyayı sevmemişler.

Dünyanın bir gün elden gideceğini biliyorlardı, bir gün öleceklerini biliyorlardı. Kabre götürüp gömdükleri yakınları gibi, bir gün de sıranın kendilerine geleceğini unutmuyorlardı. Gaflete düşmüyorlardı, ahirete çalışıyorlardı.

“—E pekiyi, müslümanların içinde zengin yok muydu?”

Vardı; Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz, Hazret-i Osmân-ı Zinnûreyn —*radiya’llâhu anhümâ*— zengin insanlardı, daha başka zenginler vardı. Tarih boyunca zengin insanlar olmuştur. Has

müslümanlardan, cennetlik olduğu bilinen müslümanlardan zengin olanlar olmuştur. Ama onlar mallarını helâlden kazanıyorlardı, hayırlara harcıyorlardı. Gözleri dünya hırsıyla kanlanmamıştı, kapanmamıştı, kör olmamıştı; Allah yolunda masraf yapıyorlardı, Allah yolunda dünyalığı harcıyorlardı.

Bir de ölümü istiyorlardı, gece gündüz dua edenleri var... Bir tanesi, *Kitâbüş-Şifâ*'nın sahibi Kâdı İyâz Rahimehullah, şu zat diyor, ismini söylüyor; her akşam yatsı namazından sonra el açıp dua edermiş:

“—Yâ Rabbi bâri bu akşam canımı al! Dün akşam almadın, hiç olmazsa bu akşam canımı al, şu Muhammed-i Mustafâ'ya kavuşayım, sevdiklerime kavuşayım, öldür beni yâ Rabbi!..

Kavuşayım, dayanamıyorum seviyorum; onlar ahirete gitti, ben de onların yanına gitmek istiyorum.” diye dua edermiş.

Ölümü temennî ederlermiş, ölümü isterlermiş. Ölümün hak yol üzere, kendileri ibadet ve tâatte iken olmasını isterlermiş. Onun için kılıcını kuşanır, eşine dostuna helâllik dilermiş, vedâ edermiş, gelirmiş bir ribata, bir kaleye yerleşirmiş. Ölümü istiyor, düşman gelirse çarpışacak, ölecek.

“—Yâ Rabbi, ben savaşa giriyorum; hayırlısıyla sen bana şehidliği nasib et!” deyip savaşa girerlermiş.

Savaştan gâlip çıkınca, sağlam çıkınca oturup köşede hüngür hüngür ağlarlarmış.

Çanakkale Harbi'nde böyleleri var... Komutanın birisi bakıyor ki, iki askeri ağlıyor. Köşede baş başa vermişler, ağlaşıyorlar.

“—Gelin bakayım buraya! Niye ağlıyorsunuz?” demiş. Ses yok... Çanakkale Harbi'nde bu, yakın zamanda.

“—Yâhu, erkek adam ağlar mı, niye ağlıyorsunuz, ölümden mi korkuyorsunuz?”

“—Yok komutanım...”

“—Çoluk çocuğunuzu mu özlediniz, acı bir haber mi geldi?..” “—Yok komutanım...”

“—Allah aşkına söyleyin, niye ağlıyorsunuz?” deyince; o zaman söylemek durumunda kalmışlar.

Demişler ki:

“—Komutanım, biz buraya kefenlerimizi yanımıza alıp, Allah yolunda şehid olmağa geldik. Kaç çarpışmaya giriyoruz, hâlâ ölmedik. ‘Acaba Allah bize şehidlik nasib etmeyecek mi, bizim bir kusurumuz mu var?’ diye düşünüp ona ağlıyoruz.” demişler.

Dünya sevgisi yok, dünyaya metelik vermiyorlar, gerektiği zaman Allah yolunda vermelerinden belli... Bizim gibi böyle sımsıkı değiller, veriyorlar. İkincisi, ölümden korkmuyor, ölümü istiyor, temenni ediyor. İşte bu ikisi sıhhatli duygu, imanlı insanda sıhhatli alâmet bunlar... Hem dünyalığı sevmiyor, dünyalığı Allah yolunda verebiliyor, vaz geçebiliyor, fedâkârlık yapabiliyor; helâlinden kazandığı gibi hak yola harcamaktan çekinmiyor; hem de ölümden korkmuyor.

Başkaları?.. Başkaları ölümden korkar. İnsanoğlu ölümden korkar. Hayvan da korkar, insan da korkar. Bütün canlılar canını korumak ister. Canını korumak istemesi tabîî, ölümden korkması tabîî... Aslan saldırınca ceylan kaçır. Bir kaçıma, bir kovalamaca... Neden? Canından korkuyor. Canlılarda canını korumak içgüdüğü var, herkes canını korumağı çalışır; ama mü'mine gelince, mü'min canını vermeye çalışır. Allah yoluna canını vermeye çalışıyor.

Dünyayı sevmek bir hastalıktır, ölümden korkmak ikinci bir hastalıktır. Bu iki hastalık geldiğı zaman; siz dünyalığı sevdiğinizden, ölümden de korktuğunuzdan düşmanlar sizin üstünüze saldıracaklar, çullanacaklar.

Demek ki nasıl olmamız lâzımmış muhterem kardeşlerim? Efe olmamız lâzımmış biraz, hepimizin efe olmamız, kabadayı olmamız lâzımmış.

“—Yâ hocam, dervişliği ben sizin anlattığınız gibi sanmıyordum. Sanıyordum ki dervişlik bir kenara çekilip, boynunu bükme, ses çıkartmamak, oturmak... vs.”

O da var! O da var, o da var; yerine göre... Geceleyin kalk ibadet yap; gündüzleyin koş, Allah yolunda çalış!.. Hepsi var. Bir ibadeti yapınca öteki ibadeti yapmamak diye bir şey yok... Hem ibadetini yap, hem cihadını yap! Hem namazını kıl, hem orucunu tut, hem de İslâm için çalış çabala!

İşte murâbıt böyle bir insan; canını vermeğe fedâkârca razı, hududa gitmiş, bekliyor.

Şimdi paralı asker var, maaşlı asker var, düzenli ordu var, ordular bekliyor. Ama eskiden bu işler, birçok işler fî sebîlillâh yapıldı. Bu camilerin hepsini hükümet mi yaptı? Hayır... Hiç bir zorlama olmadan parası olan vezir, paşa, ağa, zengin hayır yaptı; cami yaptı, çeşme yaptı, köprü yaptı... Bütün hayır hizmetleri hayır duygusuyla hareket eden mü'min insanlar tarafından yapıldı.

Çok şeyler borçluyuz mü'minlere! İslâm'a çok şey borçluyuz. Bir kere şu vatani borçluyuz müslümanlara... Müslümanların karşısında olanlar tarihe nankörlük ediyorlar. Kendilerine iyilik etmiş olanlara nankörlük ediyorlar. Evvelâ Allah'a nankörlük ediyor, kâfirlik ediyor; ondan sonra da kendilerine sonsuz iyilik yapmış olan ecdâda nankörlük ediyor.

Çok şeyler borçlu... Bu devrin insanı İstanbul'da oturuyorsa, İstanbul'u fetheden Fatih Sultan Mehmed'e borçlu... Fatih Sultan Mehmed Han'ın o mübarek ordusuna borçlu...

Bu camide oturuyorsak, bu camiye yaptıran adama borçluyuz biz... Allah razı olsun, yaptırmış.

“—Canım, bakılmasaydı şimdi harab olurdu. Şimdi gıcır gıcır, tertemiz, pırıl pırıl, dayalı, döşeli, sıcak, elektrikli, pervâneli, her türlü rahatı var...”

Demek ki, bunları yapanlardan da Allah razı olsun, bu da bir şey... Çok şeyler borçluyuz. Sen burada gelip oturuyorsun, ben burada gelip oturuyorum. Önümde mikrofon, ben bunun parasını vermedim. Bir hacı kardeşimiz verdi,

hayır sahibi. Kesesinin ağzını

açmış, emretmiş, ricâ etmiş, demiş ki:

“—Çok güzel bir ses tertibatı yapılınsın, paradan kaçınılmasın; hepsini vereceğim!” demiş.

Onun için tıklar tıklar dinliyoruz. Ben konuşuyorum, benim sesim sivrisinek vızıltısı gibi iken, gök gürültüsü gibi çıkıyor. Bu, sesi büyütüyor.

Bu bir para, hadi almağa çalış! Hadi bakalım sen bir tane evine almağa çalış. Kaç para olduğunu gör! Teknik alet ve edevatın parasının ne kadar yüksek olduğunu gör!..

Çok şeyler borçluyuz. İşte malını veriyor, kimisi de canını veriyor. Bir gül bahçesine girercesine harbe giriyor, isteye isteye saldırıyor, Allah Allah diyor, düşmandan yüzünü döndürmüyor, çarpışıyor.

Ama şimdi muhterem kardeşlerim, böyle yapsan, düşman böyle yapmaktan korkmuyor. Bunu ben de yapacağım, sen de yapacaksın ama, bu devirde;

“—Hadi kalk, kılıçları kuşanalım! Kılıçlı namaz kılmak yedi yüz misliymiş, hadi bakalım yeniden bir kılıççı ustası bulalım, İskenderpaşa cemaatinin her birisine, boyuna posuna uygun, beline koluna uygun birer kılıç yapsın, kınını yapsın; belimize bağlayalım, kılıçlı cemaat olalım!..”

Gülerler adama, bu devirde gülerler. Adam senin yanına yanaşmıyor ki, tâ uzaktan uzun menzilli silahla takır takır ateş ediyor. General helikopterden inerken, uzun menzilli

silahla güp, aşıya gidiyor. O kadar tedbirli olunmasına rağmen...

O halde ne olacak?.. Bu devrin şartlarına uygun hazırlık yapılacak. Kılıç yetmez. Kılıç insanı iki metredeki düşmana karşı korur. Beş metredeki, on metredeki düşman tabancasını çekerse, kılıçlıyı vurur yere devirir. Kılıcın devri geçmiş.

“—Tabancanın?”

Onun da devri geçmiş, çünkü daha ileri silahlar var. O halde biz her sahada en ilerisini yapmak zorundayız.

Neden biz Ak-Radyo’yu kurduk, niye Ak-Televizyon’u kurmağa çalışıyoruz; niye hastaneler açıyoruz; niye mektepler açıyoruz, niye üniversite kurmağa çalışıyoruz? Bu devirde bunlar lâzım da ondan. Cihad bununla oluyor.

Adam hristiyan, adam misyoner, adam müslümanları dininden döndürüp kâfirleştirmeye çalışıyor. Parası bol, gelmiş Türkiye’de bir televizyon kanalını yakalamış, televizyon yayını yapıyor. Sen onun papaz olduğunu bilmiyorsun, misyoner olduğunu bilmiyorsun, televizyonda papazın yayını dinliyorsun, seyrediyorsun. Adam papaz, İslâm düşmanı, hristiyan...

Biliyor muydunuz bir kanalın papaz kanalı olduğunu İstanbul’da, Türkiye’de?.. Bilmiyordunuz. Söyleyemem ki buradan, arayın bulun! Ama iş böyle... Ne yapmak lâzım? O zaman bizim de onları yapmamız lâzım!

Nasıl yapılacak bunlar?..

Bizim cemaatimiz Allah razı olsun, dut ağacı

gibi... Çeşme başına dikilmiş dut ağacı gibi mâşaallah bizim kardeşlerimiz. Sahipsiz, herkes çıkar üstüne, dutlarını yerler, dallarını kırarlar... Sahibi yok, izin almazlar. Meyvaları yerlere dökülür. Bizim cemaat öyle...

Bizim cemaat, şöyle bir toplanalım da, “Yâhu bu hoca niye uğraşüyor, ne yapmak istiyor?” diye bir düşünelim!.. Düşmanlar daha iyi takip ediyor. Bizim için yurtdışında yayın var... Yurtdışındaki gazetelerde hakkımızda yayın var. Ben kestim, İngilizce yayın var. Yurtdışı bizimle ilgili yayın yapıyor. Benim kardeşlerim yurtdışında bir yere gitmek istediği zaman soruyorlar:

“—Sen tarikatçı mısın?”

“—Tarikatçuyum, ne olacak?”

“—E niye gidiyorsun oraya? Oradaki müslümanlara tarikatı aşılama, İslâm’ı öğretmek için mi gidiyorsun?”

“—Evet, İslâm’ı öğretmek için gidiyorum, ne olacak?”

“—Onları serbest bıraksanız da güzelce entegrasyonlarını tamamlasalar ya... Onların yakasını bıraksanız ya!”

Entegrasyon ne demek?.. *Entegrasyon*, uymak demek. Müslüman oraya gitmiş, o kâfir toplum içinde yaşıyor; ona entegre olacak, uyacak yâni...

“—Ne demek yâni?”

Müslüman kâfire benzeyecek; onu istiyor. “Yakasını bıraksanız da bu gönderdiğiniz halkın, onlar oraya entegre sağlasalar, uyum

sağlasalar. Tamam, kâfirlerle kucak kucağa, yan yana, omuz omuza, kol kola, kafa kafaya, kadeh kadehe yaşasınlar.” diyor.

Öyle şey olur mu?.. Benim dünyada vazifem var, senin de var; Allah’ın emri herkese... Benim vazifem İslâm’ı yaşamak, İslâm’ı anlatmak, İslâm’ı yaymak... Onun için ben dünyanın her yerine gideceğim. Orta Asya’ya da gideceğim, Avrupa’ya da gideceğim, Kanada’ya da gideceğim, dünyanın her yerine gideceğim. Afrika’ya da gideceğiz, her yere gideceğiz. Hepsine ben yetişemem, bir kısmına da siz gideceksiniz.

Neden?.. Allah bize müslüman olmamızı emretmiş, bir de İslâm için çalışmayı emretmiş. Bak, dedelerimiz hudutlara kadar gidiyormuş, murâbıt oluyormuş. Biz ne yapacağız?.. Biz de bu devrin murâbıtı olacağız. Biz de gideceğiz, biz de bir yerlerde nöbet tutacağız, biz de İslâm için çalışacağız. Onlar mallarını canlarını vermiş, biz de vereceğiz.

Bize devlet desteği yok bu işleri yapın diye; biz nerden yapıyoruz bu işleri?.. Para istemek de ağır geliyor bize... Ben bir kaç defa zekâtlarınızı şuraya verin, buraya verin dedim; millet ya veriyor, ya vermiyor. Dut ağacı gibi; başkası yiyebilir, herkes istifade edebilir... Nakşîler dut ağacı gibidir, buyurun, bütün herkes istifade edebilir. Para istenmiyor, zekât istenmiyor, herkes kendi bildiğini yapıyor.

Ne oluyor?

“—Şirket kuralım, çalıştıralım, kârıyla şu işi

yapalım!” diyoruz, didiniyoruz, uğraşıyoruz. Üniversite kuracağız, hastane kuracağız, kolej kuracağız, radyo-televizyon kuracağız.

Radyo televizyonda ulusal televizyona geçemedik. Neden?.. Paramız yok, geçemedik. Para olsaydı geçerdik. Biz de uydu kirasını verseydik, şu kanallardan birisi de bizim olacaktı. Ama

yapamadık. Neden?.. Parasızlıktan... Para olmadığından mı?.. Para var ama para toplanmıyor, beraber iş yapılmıyor.

Eskiler yapmışlar, topluca hareket etmişler. Ölümden korkmamışlar, hayata değer vermemişler, mal depo etmemişler. Allah yolunda çalışmışlar, harcamışlar. İslâm yayılmış. Nereye kadar yayılmış. Viyana’ya kadar yayılmış. İspanya’dan Fransa’ya kadar yayılmış. Tunus’tan Sicilya’yı almışlar, İtalya’ya kadar yayılmış. Toronto kalesini Fatih Sultan Mehmed zamanında almışız, bizim olmuş. Kırım bizim olmuş, Karadeniz Türk gölü olmuş. Romanya bizimmiş, Bulgaristan, Tuna Vilâyeti bizimmiş, Kafkasya bizimmiş. Şimdi nasıl?

—Şimdi bizim değil.

Neden?.. Bizim bir araya gelmememizden, bizim silahların asrın icabına göre olanlarını hazırlamamızdan. Bizim dünyayı sevmemizden, bizim ahireti kazanmak için masraf yapmamamızdan.

Eğer biz şu asrın değişmesi zamanında petrolümüze sahip olsaydık, otomobili ve sâireyi önce biz yapsaydık, Osmanlı devleti olarak motorize bir kuvvet olsaydık; atların

üzerinde gitmek yerine, mekkâreler kullanmak yerine, katırlarla cephane taşımak yerine ordumuz motorize olsaydı; uçaklarımız olsaydı. Çanakkale savaşında düşman bize karşı uçak kullandı, bizim uçağımız yoktu. Verseydik parayı, alsaydık... Kuru ekmekle peynir yeseydik, zeytin yeseydik, ot yeseydik...

Ot var bizim memlekette, otları topluyorsun, yemek oluyor. Hem de doktorlar da tavsiye ediyor. Kolesterolü azmış, bilmem neymiş, bilmem ne...

Ot yeseydik, kuru ekmek yeseydik, tayyaremiz olsaydı da düşman Çanakkale'ye gelip beş yüz bin tane müslüman askeri şehid etmeseydi. Balkanları kaçırmısaydık, Tunus'u, Cezayir'i, Afrika'yı elden çıkartmısaydık... Petrol bölgelerini İngilizlere, Amerikalılara, Fransızlara kaptırmısaydık.

Bu hep işte bu murâbıtlıkla ilgili, Allah yoluna hayatını vakfetmekle ilgili, malını vermekle ilgili...

E bu devirde böyle yapan insan yok! Bunlar ne, aptal mı bunlar? Bunlar niye böyle yapmışlar? Bunların ağzı dili yok mu, midesi yok mu, keyfi zevki yok mu, vücutları istirahat istemez miydi?.. İsterdi ama, onların imanları sağlandı. Onlar ahirete inanıyorlardı, ahirete hazırlanıyorlardı. Dünya gözlerinde yoktu, ana nokta bu... Dünyaya meyilleri, sevgileri, muhabbetleri yoktu.

b. Dünyâ Sevgisinin Zararı

Peygamber Efendimiz diyor ki:⁴

حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ .

(*Hubbü'd-dünyâ re'sü külli hatîeh*) “Dünya sevgisi bütün hatâların başıdır.”

Hased ondan olur, rekabet ondan olur, kavga ondan olur; kardeşlerin mirasta birbirleriyle küsmesi ondan olur, iki dükkân komşusunun kavgası ondan olur, iki köy halkının silah alıp birbirleriyle çatışması ondan olur. İki paralık dünya için...

Birinci kusur bu: Dünyayı sevmek, dünyaya aşık olmak, dünyaya bağlanmak, ahireti unutmak, ahireti düşünmemek...

İkincisi de, ölümden korkmak... Ölümden istediğin kadar kork; ölümden korkmak ölümü insandan öteye uzaklaştırmaz. İnsan ne zaman ölecekse, o zaman ölür. Yanaşsa, sürtünse, kaşınsa, ölemez insan... Gitse silahlı bir insana öldür beni dese; Allah yazmayınca öldüremez. Ya silah patlamaz, ya adamın parmağı çekmez, ya şöyle olur, ya böyle olur... Allah'ın yaşatacağı insanı kimse öldüremez.

Koca bir kavim tek bir babayığiti, İbrâhim AS'ı öldürebildi mi?.. Öldürmek istemediler mi,

⁴ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.338, no:10501; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.388; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.III, s.428; Hz. İSÂ AS'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.192, no:6114; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.412, no:1099; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XLI, s.326, no:45030.

yakmağa teşebbüs etmediler mi, yakalamadılar mı, ellerini ayaklarını bağlamadılar mı, ateşin içine atmadılar mı yâhu?!..

“—E attılar.”

Öldü mü?.. İbrâhim AS öldü mü ateşe atılınca?..

“—Ölmedi!”

Demek ki, Allah öldürürse öldürür, Allah öldürmezse kimse öldüremez. Koca bir kavim bir araya gelse, sabahtan akşama uğraşsalar, öldüremezler.

Firavun Mûsâ AS’ı öldürmek istedi, öldürebildi mi?.. Öldüremedi, öldüremez!

Peygamber Efendimiz’i öldürmek istediler, evini kuşattılar, öldürebildiler mi?.. Mağaraya kadar takib ettiler, öldürebildiler mi?.. Arkasından at koşturdular mızrakla, öldürebildiler mi?.. Öldüremediler. Ordu çektiler, geldiler Medine-i Münevvere’ye, öldürebildiler mi?.. Öldüremediler, öldüremezler.

Allah bir insanı yaşatmışsa, kaderinde şu kadar yıl yaşayacak, şu sene ölecek diye yazılmışsa, onu kimse o zamana kadar öldüremez.

Ölümden korkmak o zaman, aptalca bir şey... Niye korkuyorsun ölümden?.. Bir dakika öne de gelmez, bir dakika sonraya da gitmez; ölümden niye korkuyorsun kardeşim?

Hâ, işte bu iman oldu mu, ölümden korkmuyor. “Dünyadan da bir şey beklemiyorum. Para pulda da, mevkîde makamda da gözüm yok...” diyor. Tamam, bu insanı kimse yenemez, bu insanın sırtı yere gelmez.

Amma dünyayı sevdi mi, paraya kanar, mevkii makamı düşünür, hesap yapar; düşmanla işbirliği yapar, düşmanın rüşvetini kabul eder, “Eyvallah, tamam, yan cebime koy; ben onların aleyhinde çalışırım!” der; casus olur, ajan olur, maşa olur, onların oyununa düşer, her şeyi yapar.

Neden?.. Dünyayı seviyor. Dünyayı sevdi mi, böyle olur. Ahireti düşünmüyor. Ahirette mahkeme-i kübrâ var, Allah hesap soracak.

Dedikodu yapıyorlar bizim aleyhimize... E, yap-sın...

Çok hoşuma gidiyor Cüneyd-i Bağdâdî veya Hasan-ı Basrî

(Rh.A), kendisine dedikodu yapana bir tepsi kıymetli meyva göndermiş. “Sen dedikodu yapıp, gıybetimi yapıp sevaplarını bana veriyormuşsun, ben de sana bunu hediye gönderiyorum.” demiş.

Bir tanesi de diyor ki:

“—Gıybet yapmam ya, eğer gıybet yapacak olsam, anamı babamı gıybet ederdim. Çünkü gıybet yaptığım kimseye sevaplarım gidecek ya, bari sevabım anama babama gitsin diye... Hiç olmazsa anamı babamı gıybet ederdim ki, benim sevaplar yabana gitmesin, anama babama gitsin.” diyor, anlayın.

Peygamber Efendimiz’e iftira atmadılar mı?.. Attılar. Mecnun demediler mi, sihirbaz demediler mi, kâhin demediler mi?.. Dediler. Yalancı peygamberler çıkmadı mı?.. Çıktı.

Bir şey değil, onlara gelmiş imtihan... Yapan utansın, söyleyen utansın!

Allah-u Teâlâ Hazretleri gafletten cümlemizi uyarsın... Gözümüzden perdeleri kaldırsın, ahireti unutmayan mü'min-i kâmiller eylesin...

İmanın kuvveti ahirete bağlılıktandır. Yoksa, ahiret inancı olmazsa, inanç olmaz. "Ahirete inanıyorum ben, mahkeme-i kübrâya inanıyorum, adâlet-i ilâhiyyeye inanıyorum, cennete cehenneme inanıyorum!" diyen insan başka türlü insan olur. Böyle insan olmaz, bu tip insan olmaz.

Bu devirdeki insanları Peygamber Efendimiz'in söylediği iki hastalık sarmış. Dünya sevgisi, para sevgisi, mal sevgisi, mülk sevgisi, ticaret sevgisi, köşk sevgisi, yalı sevgisi, otomobil sevgisi, banka sevgisi, banka cüzdanı sevgisi, hesap sevgisi, sermaye sevgisi, lüks sevgisi, servet sevgisi, eğlence sevgisi, tatil sevgisi, av sevgisi, kumar sevgisi... Bir sürü sevgiler sarmış. Hubbüd-dünyaya dalmışlar; en büyük hatâ!

Dünyayı seviyorlar, bir de ölümden korkuyorlar.

"—Hiiih, ölmek de mi var, hapı yuttuk!"

Tabii yuttun ya, herkes yutacak. Ölümü yutmayan, ölüm şerbetini içmeyen var mı?.. Hazırlanacaksın; her an gelebilir, birden gelebilir, aniden gelebilir, pattadak gelebilir, hiç belli olmaz.

Onun için hem ölümden korkmayacağız hem de ölüme hazır olacağız. Dervişlik ne?.. Dervişlik ölüme hazır olmak sanatıdır. Hazır mısın ölüme,

hazır mısın hemen şu anda?..

Ferîdüddîn-i Attâr'ın dükkânına –daha mübarek, böyle dükkâncılık yaparken– birisi gelmiş; konuşmuşlar, dervişliği methetmiş, Allah'a teslimiyeti anlatmış, hayatın değersizliğini anlatmış. Ondan sonra;

“–Sen bunları yapabilir misin?” deyince;

“–Yaparım inşaallah!” demiş.

Yatmış yere, “Allah!” demiş, canını vermiş. Yâni köprünün öbür tarafına adımını atıvermiş. Hazır; borcu yok, hesabı yok, sözü yok, bir şeyi yok, her şeyi hazır!

“–Hazır mısın hemen ölmeğe?”

“–Daha dur bakalım hocam, daha hacca gitmedim, emekli olmadım, çocuğu evlendirmedim, evi tamamlamadım, borcumu ödemedim...”

Bir sürü alâkan var, ama bunları hiç dinlemez ölüm. Ölüm bir geldi mi:

Alır yiğidin âlâsın, Divane eyler anasın. Gelinlik kızların kinasın, Teneşirde yıkar ölüm.

Ölüm birden gelir. Onun için hem korkmamak lâzım, hem de hazır olmak lâzım!

Ölüm nedir? Dünya imtihanının bittiğini gösteren bir işaret... Bitti el-hamdü lillâh; meşakkat bitti, üzüntü bitti, hastalık bitti, dert bitti, hasretlik bitti... Tamam, sevgilinin sevdiğine kavuştuğu andır ölüm! Perdelerin kalktığı andır. Mü'min için tabii... Cennet ile insan arasında ölüm bir perdedir. Öldüğü zaman perde kalkıyor, cennete gidecek.

Bir insan her namazın ardından *Ayetel-Kürsî*'yi okursa... Niye okuyoruz *Ayetel-Kürsî*'yi?.. Kimse bilmiyor. Anasından, babasından

öyle gördüğü için okuyor. Peygamber Efendimiz tavsiye etmiş ve buyurmuş ki:

“—Namazın arkasından bir insan *Ayetel-Kürsî*'yi okursa, onun cennete girmesine sadece ölüm mânidir. Başka bir mâni yok, hayatta olduğundan giremiyor cennete; ölmüş olsa cennete girecek.”

Ondan okuyoruz *Ayetel-Kürsî*'yi... O tesbihleri çekmemizin sebebi var, salât ü selâm getirmemizin sebebi var... İnsanın okuması lâzım, dininin kaynaklarını okuması, bilmesi lâzım; yaptığı şeyi bilerek yapması lâzım!..

c. Murabıtın Mükâfâtı

Adam gitmiş kalede nöbet tutuyor, Para da almıyor, maaş da istemiyor. Allah rızası için... Allah rızası için cihad, Allah rızası için bekçilik, Allah rızası için hayır, Allah rızası için imamlık, Allah rızası için müezzinlik... her şey Allah rızası için; ne güzel!

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

إِنَّ الْمُرَابِطَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، أَعْظَمُ أَجْرًا مِنْ رَجُلٍ
جَمَعَ كَعْبِيَهُ يَرْتَادُ

⁵ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.43, no:4294; Ebû İmâme RA'dan. *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VIII, s.331, no:7405.

شَهْرًا صَامَةً وَقَامَةً

(هـب. عن أبي أمامة)

RE. 107/11 (*İnne'l-murâbıta fî sebîli'llâhi, a'zamu ecran min racülin, cemea ka'beyhi yertâdü şehren sânehû ve kânehû.*)

(*İnne'l-murâbıta fî sebîlilâh*) “Allah yolunda murâbıt olan kimse, hiç şüphe yok ki, (*a'zamü ecran*) ecir bakımından daha büyük mazhariyete sahiptir, daha büyüktür; (*min racülin*) şu adamdan daha çok sevap kazanır ki, (*cemea kâ'beyhi yertâdü şehran sânehû ve kânehû*) adam gayrete gelmiş bir ay gündüzleri oruç tutarak, geceleri uyumayıp ibadet eden gayretli insanın sevabını alır.” Bir günlük veya bir miktarlık murâbıtlıktan bu sevabı alıyor. Arkada, geride rahat ibadet edenlerin hepsinden hisse alıyor. Bir ay gündüz oruç tutup, gece kalkıp gece namazları kılıp ibadet eden gayretli müslümandan derecesi daha büyüktür murâbıtın... Bir günlük murâbıtlık böyle... İşte böyle olmamız lâzım!..

Ama, şimdi ben kalkayım Edirne'ye gideyim, Kapıkule'nin yanında, askerî kulede silâhı alayım, nöbet tutayım; ne olacak?.. Gelmez ki Bulgar... Oradan gelip de ne olacak, harp olur. Düşman öyle gelmez, turist vapuruyla gelir. Karaköy rıhtımına yanaşır. Uçakla gelir, Yeşilköy Havaalanı'nda iner, arana girer. Para gönderir, buradan adam tutar; dergi çıkartır, gazete çıkartır, müstehcen yayınlar, Peygamber Efendimiz'in aleyhine, dinin aleyhine, ahlâkın

aleyhine çirkin neşriyat yapar, öyle yıkmağa çalışır. Şimdi Kapıkule'de nöbet tutmanın kıymeti azaldı. Asıl kıymet, iman nerden darbe yiyorsa orda düşmana karşı koymak, orda düşmanı yenmek, orda müslümanları korumak!.. Onun için dergi çıkarıyoruz, onun için radyo yayını yapıyoruz, onun için televizyon yayını yapacağız, onun için her türlü yayınları yapacağız. Siz de yapmak isterseniz, elbirliğiyle yapılacaktır.

d. Yardım İstemek Şu Üç Kişiye Caizdir

Bu bir sürü sağlam kaynağı var. Enes RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

إِنَّ الْمَسْأَلَةَ لَا تَحِلُّ إِلَّا لِأَحَدٍ ثَلَاثَةٍ: لِيَذِي دَمٍ مُّوَجِعٍ،
أَوْ لِيَذِي غُرْمٍ

مُفْطِعٍ، أَوْ لِيَذِي فَقْرٍ مُّدْقِعٍ

(ط.حم.ت.د.ن.ه. وابن منيع، هب.ض. عن أنس)

RE. 107/12 (*Inne'l-mes'elele lâ tahillü illâ*

⁶ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IV, s.449, no:1398; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VI, s.439, no:2189; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.114, no:12155; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.285, no:2145; Ziyâü'l-Makdisî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtâreh*, c.III, s.1, no:2261; Beyhakî, *Sünenü'l-Kürâ*, c.VII, s.25, no:12992; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.77, no:1201; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.150, no:6380; Enes ibn-i Mâlik RA7dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.498, no:16705; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VIII, s.337, no:7419.

li-ehadi selâsetin: Lizî demin mûciin, ev li-zî gurmin mufzîin ev li-zî fakrin müdkîin.)

(*Inne'l-mes'elete*) *Mes'ele*, Arapça'da dilenmek, istemek demek. Yani "şimdi benim bir meselem var filanca adamla." diyoruz o mânaya değil. Arapça'da *mes'ele*, *suâl*; hemze ile "dilenmek" demek; *sâil* "dilenci" demek. Öteki mânasını biliyor da bu mânasını çokları bilmiyor.

"Dilenmek, istemek, (*lâ tahillü illâ li-ehadi selâsetin*) şu üç kişiden birisi için helal olur, başkası için helal olmaz uygun değil. Şunlar istekte bulunabilir:"

1. (*Li-zî demin mûciin*) "Altından kalkınmaz bir kan diyeti borcu altında olan kimse." İnsanı üzen bir kan diyeti, borcu var onu ödeyecek adam parası yok, bu isteyebilir.

2. (*Li-zî gurmin mufzîin*) "Çok ağır bir borcu var, kalkamıyor altından, onu ödeyecek insan isteyebilir."

3. (*Ev li-zi-fakrin mudkîin.*) "Ya da şiddetli bir fakirliği var, o zaman isteyebilir." Başkası istemesin, isteyemez.

Herkes elini açıyor, dileniyor, istiyor. Cebi dolu, bankada hesabı var, evi var, başka bir şeyleri var, belki istediği adamdan mali durumu daha güzel, istiyor.

Caiz mi? Caiz değil, dinimizde doğru değil, yukarıdakilere müsaade var ötekilere müsaade yok.

Meselâ, bizim bir arkadaşımızın oğlu araba

kullanırken Suudi Arabistan'da kaza yaptı, birisinin ölümüne sebep oldu, mahkûm oldu. O ölümüne sebep olduğu kimsenin kanının diyetini ödeyecek, muazzam paralar, milyonlar. Çocukcağızın bunu ödeyecek parası yok.

O zaman zenginlere gidildi:

“—Yahu zekâtlarınızdan verin de bunun kan diyetini verelim. Aksi takdirde bizi hapisten çıkartmıyorlar, hapisten kurtulalım.” diye para topladılar.

Kurtuldu. Zor kurtuldu. Kendisinin ödemesi mümkün olmayan büyük paralardı. Peygamber Efendimiz:

“—Böyle bir kan diyeti borcu olan isteyebilir.” diyor.

Veyahut çok borçlanmış, oluyor bazen; bir gece zengin yatıyor sabaha fakir oluyor insan. Türkiye'de neydi o “5 Nisan Kararları”? Bir gecede, bir kararla bir insanın, bir tüccarın mali gücü üçte ikisi gitti üçte biri kaldı, Çok muazzam sarsıntılar oldu.

Dolarla, markla, dövizle borçlu olanlar mahvoldular, ödeyemez duruma geldiler. Tıkır tıkır muntazam ödeme durumunda olan insanlar daire almış borçlanmış, araba almış, iş açmış borçlanmış ödeyemez duruma geldi. İstemediği halde çok ağır borca düştü. Böyle bir insan sağdan soldan isteyebilir, yani

“—Bana yardımcı olun, zekâtlarınızdan verin.” diyebilir veyahut onun namına birisi toplayabilir ona yardım olarak verebilirler.

“–Düşmez kalkmaz bir Allah” derler bazen böyle oluyor.

Bazen insan zenginken bir fecaate, bir felakete uğruyor, bir şeyler başına gelebiliyor; o zaman yardımcı olmak lazım. Kendisi de isteyebilir kendisi isteyemezse birilerinin ön ayak olup da yardımcı olması düşünülebilir. Bir de çok şiddetli fakirlik varsa o zaman isteyebilir.

Yoksa Peygamber Efendimiz böyle dilenen bir kimseye baktı ki hali biraz iyi, güçlü kuvvetli; ip satın aldırdı:

“–Git bir ip al, bu ipe git dağdan odun topla, odunları ipe bağla sırtına sar, ondan sonra getir burada odun sat parasını al, dilenmekten daha iyidir.” dedi.

Efendimiz dilenmemeyi tavsiye ediyor. Ancak şu şartlar altında olanlar artık kendisi ne yapsa dilenmezse işi çözümlenecek, “öylelerine müsaade var” diyor. Ötekiler dilenmeyecek alınının akıyla alınının teriyle, elinin emeğiyle çalışarak dilenmeden yaşamaya çalışarak. Çok rahat bir hayat olmayabilir, olsun, bir şey istemek doğru değil, istememek daha iyi.

e. İştisare Edene Allah Yardım Eder

Üçüncü hadîs-i şerîfi okuyalım!

Bu üçüncü hadîs-i şerîf Hz. Aişe Validemiz'den rivayet olunmuş.

Biliyorsunuz ashâb-ı kirâmın fetva veren, kadılık yapan, büyük isimlerinden birisi de Hz. Ayşe validemizdi. Hanımdı ama kadıydı, bilgisi

vardı. Hem de çok derin, çok geniş bilgisi vardı, çok da merakı vardı.

Geldiler ona “Ey müminlerin annesi, senin tefsir bilgine şaşmıyoruz. Tabii Peygamber Efendimiz’in hanımısın, Peygamber Efendimiz’e ayet indikçe ayetin mânasını senin yanında konuşulmuştur sen bilebilirsin. Ona şaşmıyoruz. Hadis bilgine şaşmıyoruz çünkü Peygamber Efendimiz’in yanındasın, fıkıh bilgine şaşmıyoruz, ama sen bu tıp bilgisini nereden elde ettin?” dediler.

Çok da güzel tıp bilgisi varmış, her hastaya bir ilaç söylemiş. Kabiliyetli yani çok meziyetli bir insan. Bir insan meziyetli ise, bilgiliyse, akıllıysa, Allah öyle yaratmışsa o zaman her şeyi güzel yapıyor. Hangi işi versen güzel yapıyor. Allah yardımcımız olsun. O, Hz. Âişe anamız, Âişe-i Sıddîka Validemiz RA rivayet etmiş. Allah hanımlarımızı kızlarımızı öyle eylesin, onun gibi cennetlik eylesin, dini bilgisi kuvvetli eylesin.

Muhterem kardeşlerim!

Biliyorsunuz bir işi yaparken insan başkalarıyla danışmak ihtiyacını duyar. Tek başına karar verirse bir insan, çok kere hatalı olur. Çünkü tek başına olduğu zaman insan duygusal davranabiliyor; kızgınlıklarıyla, sevgileriyle gözü biraz gerçekleri görmeyebiliyor, kızdığı insanı fazla batırıyor, sevdiği insanın kusurlarını görmüyor, isabetli karar veremeyebiliyor.

Onun için bazen bilgisi de yetmiyor, uzman bir kimseye sormak gerekir. Bazen de duyguları, gerçeği bulmasına, işlemesine mani olabiliyor.

Onun için istişare sünnettir istişare etmek, yani danışmak lazım. Tavsiye edilen bir şeydir, iyi bir davranıştır, akıllıca bir şeydir.

Burada peygamber Efendimiz buyuruyor ki:⁷

إِنَّ الْمُسْتَشِيرَ مُعَانٌ، وَالْمُسْتَشَارَ مُؤْتَمَنٌ

(العسكري في الأمثال عن عائشة)

RE. 108/1 (*Inne'l-müsteşîra muànün, ve'l-müsteşâre mü'temenün.*)

(*Inne'l-müsteşîra*) *Müsteşir*, “iştîşare eden kimse” demek.

“—Ben şöyle bir şey yapacağım, ne dersin aziz kardeşim? Sen de bir fikrini söyle...” diye geldi, sana soruyor.

“Bu istişare yapan kimse, soran kimse, (*muànün*) avn-i ilâhîye, ilahi yardıma mazhar olan.” demek. Böyle istişare edene Allah yardım eder, bereket verir, işini rast getirir, yardımcı olur. İstişare eden iyi bir şey yapıyor. Allah yardım eder, berekete erişir.

(*Ve'l-müsteşâru*) “Kendisiyle istişare olunan, mesele sorulan kimse; o da (*mü'temenün*) güvenilen, emin kimsedir.”

Adam yerine koymuş, fikrine kanaatine itimad etmiş, gelmiş soruyor. Bu adam doğru bildiği şeyi söylemezse, içinden geçeni bildiğini, doğruyu söylemezse olur mu? Olmaz.

⁷ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LVIII, s.410; Sehâvî, *el-Makâsîdü'l-Haseneh*, c.I, s.604; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.410, no:7187; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VIII, s.339, no:7424.

İtimad olunmuş kimse, o halde itimadına göre karşı tarafa açık kalplilikle, doğru bildiği şeyi güzelce söylemesi lazım!

Çeşitli sebeplerden söylenmeyebiliyor; karşı tarafın hatırı kırılmasın diye veyahut bir başka şeytanlıktan, dalavereden ve sâireden filan söylenmiyor. Bu doğru değil. Eğer doğruyu söylemezse, istişare olunan kimse hıyanet etmiş olur. Kendisine soru soran kimseye doğruyu söylemeyen haindir. Sözü dosdoğru olacak, kanaatini söyleyecek.

İşlerinizi istişare ile yapın, isabetli görüşleri olduğunu tesbit ettiğiniz arkadaşları mimleyin.

“—Bak şu birkaç defa ne söylediye çıktı, doğru kafası olan, zevk-i selîmi, akl-ı selîmi olan dürüst bir arkadaş.”

Tamam... Mimleyin onu, aklınıza yerleştirin; filanca insan akıllı, uslu, isabetli düşünebilen, meziyetli, kabiliyetli bir insan. Böyle insanları belleyin, mimleyin, aklınıza yazın! İşiniz olduğu zaman böyle insanlara sorun.

Deniliyor ki:

“—Kadınlara danışın, dediklerinin aksini yapın!”

Bu neyi gösterir eğer böyle bir söz söylenmişse: Kadınlar umumiyetle işin duygusal tarafını tercih ederler, duygusal davranırlar, dünya, eğlence zevk ve keyif tarafını tercih ederler. Bu işin dünya tarafı, dünyevî tarafı, duygusal tarafı, keyif ve zevk tarafı nedir anlamak için sorarsın.

Anlaşıldı, bu bunu tercih ettiğine göre tamam,

nefisler canlar bunu çekiyor diye anlarsın, o zaman onu yapmazsın. Çünkü, bu işte böyle yapmak, demek ki nefsin hoşuna gidecek şey diye belli oldu.

Musa AS birisine imanı teklif etmiş de o zamandaki bir kimseye “Müslüman ol!” diye söylemiş. O da demiş ki:

“—Ya Musa, yarın cevap vereceğim sana!”

Ertesi gün Musa SAS’ın karşısına çıkmış demiş ki:

“—Yâ Musa teklifini kabul ediyorum, imana geldim, sana tabî oldum, *Eşhedü en lâ ilâhe illa’llah...*” diye söylemiş.

Musa AS da merak etmiş, yahu niye dün söylemedin, bugüne tehir ettin?

“—Ben her şeyi nefsim, kendime, kendi içime ‘Nasıl yapmamı istiyorsun ey nefsim’ diye danışırım. O neyi istiyorsa, aksini yaparım.”

“—Nefsim şimdi ne yapalım, ne istiyorsun anlat bakalım, söyle bakalım?”

“—Şöyle rahat bir yatakta yatmak istiyorum.”

“—Tamam, sana yatmak yok, hadi bakalım çalışmanın başına.”

“—Nefsim, bugün pazartesi ne yapalım, acaba oruç tutsak mı?”

“—Aman, işte bugün oruç tutma, hava güzel, arkadaşlarla bilmem ne de filan. Evde de baklava var börek var, kaymak var, çörek var.”

Nefis bunu istiyor, demek ki oruç tutacağım.

Niyet ettim bugün Allah rızası için oruç tutmaya. Nefis de insana nefsanî şeyler, arzular; şehavet-i nefsanîyeyi emrettiğinden o zât da öyle yapmış, nefsinin dediğinin aksini yapmış.

Musa AS imana davet ediyor sormuş. “Neyine gerek gidip de öyle mü’min olmak ibadet edeceksin, bir sürü mükellefiyetler, emirler var, olma!” demiş. Bu nefis bundan hoşlanmıyor demek bunda hayır var, gelmiş Müslüman olmuş.

Hakikaten nefse muhalefet etmek lazım. Nefis umumiyetle;

إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي

(يوسف: ٥٣)

(*Inne'n-nefse leemmâretün bi's-sûi illâ mâ rahime rabbî*) “Nefis insana olanca şiddetiyle kötülüğü emreder, ancak Mevlâ'nın rahmetiyle lütfedip korudukları müstesna...” (Yusuf, 12/53)

Ekseriyetle “İçim, canım öyle çekiyor, öyle istiyorum.” diyoruz ya nefis o Allah'ın rızasına aykırı olan şeyi ister, ekseriyetle öyledir. Onun için nefsine muhalefet etmek, nefsinin arzularına, şehvât-ı nefsanîyesine, hevâ-yı nefsine muhalefet etmek gerekiyor.

“—Bugün Pazar, İskenderpaşa'da hadis dersine mi gidelim, yoksa çoluk çocuğu toplayalım, bir iki has arkadaşla da anlaşalım, filanca subaşında filanca ağaçların altında, falanca manzaraya karşı falanca börekleri, çörekleri hazırlayıp çayları-mayları pişirip meyveleri

götürüp karpuzları kavunları kesip orada bir kır sefası mı yapalım?”

“—Kır sefası yapalım”

Nefis ne diyor:

“—Kır sefası yapalım.”

Çoluğa çocuğa sorsan o da:

“—Baba kır sefası yapalım!” der.

Demek ki İskenderpaşa’ya gideceğim.

Neden? Nefis istemiyor. Ötekisi eğlence, zevk, keyif; burada da sevap var...

Şeytan da sevaplı şeyi istetmez:

“—Yapma onu aman ya şaşırıdın mı sen?”

“—Burada keyifli, zevkli, eğlenceli vakit geçirmek varken ne yapacaksın orada sıkışık sıkışık oturuluyor, herkes istediği gibi rahat da edemiyor, koltuk da yok, arkana yaslanmak da yok, hoca da vaazı biraz uzatınca insanların dizleri de acıyor ve saire...”

“—Boş ver, bu hafta gitme, bir dahaki hafta gidersin.”

Tam kandıramazsa böyle kandırır.

“—Bu hafta gitme de bir dahaki hafta gidersin. Bir hafta aşırarak git!”

Bir hafta getirtmemeyi kâr sayıyor.

Sadece size mi diyor? Hayır! Bana da söylüyor.

Bana da diyor ki:

“—Her hafta gitme İskenderpaşa’ya!”

Dün akşam neredeydik biz? İzmir'deydik.

Dün gece yolculuk yaptık, İstanbul'a 1'de geldik. İzmir'de diyor ki:

“—İstanbul'a gitme, İzmir'de vaaz ver, vaazdan kaçmıyorsun ya, İskenderpaşa'ya gitme!”

Bana da söylüyor. Aramızı açmak için çalışanlar var, haberiniz olsun.

Allah cümlemizi korusun...

“—İstişare eden Allah'ın yardımına mazhardır. İstişare edilen de güvenli kimse olsun, güveni suistimal etmesin, güvenildiği halde hainlik yapmasın, hıyanet etmesin.”

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
01. 12. 1996 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

